KOŚCI i OŚCI

il. Karolina Sroka

Wbrew temu, czego można by się spodziewać, te dwa słowa: KOŚĆ i OŚĆ – choć nazywają niemal to samo i mają podobną postać – wcale nie są ze sobą spokrewnione. KOŚĆ to prasłowo o znaczeniu niezmienionym od prawie tysiąca lat. Prasłowiańskie *kostь było kontynuantem praindoeuropejskiego *ostĭ- o znaczeniu ‘kość’. OŚĆ to również prasłowo, ale o innej genezie. Najpierw OŚĆ oznaczała każdą ostro zakończoną rzecz: kolec, cierń, igłę, nawet ostro zakończony kij czy szpikulec do łapania ryb (do dziś w tym ostatnim znaczeniu pozostał OŚCIEŃ). Takie też jest pochodzenie słowa OŚĆ – prasłowiańskie *ostь to po prostu ‘coś ostrego, coś ostro zakończonego’. OŚĆ w znaczeniu ‘cienka kość ryby’ powstało na skutek skojarzenia z cienkimi, kłującymi i łamliwymi zakończeniami kłosów zbóż – długie, ostre włoski na końcu kłosów zboża czy jęczmienia jako pierwsze nazywane były OŚCIAMI (nawiasem mówiąc: forma OŚĆMI też jest poprawna, ale rzadziej używana).